وەقایعی کوردستان

ڕۆژنامەی فەرمی حکومەتی هەرێمی کوردستانە - وەزارەتی داد هەفتانە دەری دەکات

ژمارە (٩٦) چاپی یەکەم سالی هەشتەم ٢٠٠٩/١/٢٦ م ٦/ڕێبەندان/٢٧٠٨ کوردی ٢٩/ محرم/١٤٣٠ کۆچی

Waqaehi Kurdistan

96

لەم ژمارەیەدا:

* **یاسای ژمارە (١٧)ی ساڵی ٢٠٠٨** .... لا ١

یاسای هەموارکردنی یەکەمی یاسای ژمارە(١٧)ی ساڵی ٢٠٠٦ یاسای یەکێتی پەرلەمانتارانی هەرێمی کوردستان ـ عێراق دا.

* **یاسای ژمارە (١٨)ی ساڵی ٢٠٠٨** .... لا ٢

یاسای دەزگای فرۆکەخانەکانی شارستانی هەرێمی کوردستان ـ عێراق.

* **بەیانی وەزارەتی شارەوانی ژمارە (٨)ی ساڵی ٢٠٠٨** .... لا ١٦

گۆڕینی پلەی شارەوانی رزگاری لە پلە(٣)ەوە بۆ پلە(٢).

http//:www.mojkurdistan.com
E-mail:rwk@mojkurdistan.com

نرخی ٧٥٠ دینارە

ناونیشان: هەولێر-چوار ڕیانی عەنکاوە باڵەخانەی وەزارەتی داد..
☎ (٢٢٤٥٥١٤ - ٢٢٤٥٥٠٧ - ٢٢٤٥٥٠٨ - ٠٧٥٠٤٧٢١٨٤٢)

The Weekly Formal Newspaper of Kurdistan Region Government (KRG), Publishing by Ministry of Justice.

وقائع كوردستان

الجريدة الرسمية لحكومة إقليم كوردستان- تصدر اسبوعياً من قبل وزارة العدل

العدد (٩٦) الطبعة الاولى السنة الثامنة ٢٦/١/٢٠٠٩ م ٦/ريبەندان/٢٧٠٨ كوردي ٢٩/ محرم/ ١٤٣٠ هـ

في هذا العدد:

- **قانون رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٨** .... ص ١٨
  قانون التعديل الأول لقانون اتحاد برلمانيي كوردستان رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٦ لإقليم كوردستان ـ العراق.
- **قانون رقم (١٨) لسنة ٢٠٠٧** .... ص ٢٠
  قانون مؤسسة المطارات المدنية لإقليم كوردستان ـ العراق.
- **بيان لوزارة البلدية رقم (٨) لسنة ٢٠٠٩** .... ص ١٦
  تغيير درجة بلدية رزكاري من درجة ٣ الى ٢.

No.:96 Date : *Jan*,26, 2009 Vol. : 8

http//:www.mojkurdistan.com
E-mail:rwk@mojkurdistan.com

العنوان : اربيل- تقاطع مينكاوه- بناية وزارة العدل.
☎ (٢٢٥٥٠١٤، ٠٧٥٠٤٧٧١٨٤٢، ٢٢٥٥٠٠٧ - ٢٢٥٥٠٠٨)

السعر ٧٥٠ دينار

بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (٢٨) ساڵی ٢٠٠٨

یاسای هەموارکردنی یەکەمی یاسای ژمارە(١٧)ی ساڵی ٢٠٠٦

یاسای یەکێتی پەرلەمانتارانی کوردستان-عێراق

بە پێی بڕگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆکـــایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەموارکراو و بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە خولی دووەمی دانیشتنی ژمارە (٢٠) لە ١ /١٢/٢٠٠٨ بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە(١٧)ی ساڵی٢٠٠٨
یاسای هەموارکردنی یەکەمی یاسای ژمارە(١٧)ی ساڵی ٢٠٠٦
یاسای یەکێتی پەرلەمانتارانی کوردستان

ماددەی یەکەم:

بڕگەیەك بەزنجـیرەی(نۆیەم) دەخــــرێتە سەر مـــــاددەی(سێیەم) لە یـــاســـــاکەدا بەم جۆرەی خـــوارەوە:

نۆیەم: پشتگـیری کــــردن لە پــــرۆسەی چـــاکسازی و بەرەنگـــــار بوونەوەی گەندەڵی.

ماددەی دووەم:

بڕگــەی یەکــەم/ ٣ لــە (مــاددەی چـوارەم) لــە یـــاســـــاکەدا هــەموار دەکـــرێت و بــەم جـۆرەی خـــــوارەوە دەخوێندرێتەوە:

ئەندام بێ لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق یان ئەندام بوو بێت لە (کۆمەڵەی نیشتمانیی عێراقی یان ئەنجومەنی نیشتمانیی کاتی عیراق) پاش رووخانی رژێمی پێشوو لە ساڵی ٢٠٠٣.

ماددەی سێیەم:

(ماددەیەکی نوێ و زیاد کراو)

لە هەر شوێنێکی ئەم یاسایە دەستەواژەی(دەستەی ئیداری) هاتبێت دەکرێتە (دەستەی باڵا).

ماددەی چوارەم:

یەکەم: پێشەکی (ماددەی شەشەم) لە یاساکەدا هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

دەستەی گشتی هەر دوو ساڵ جارێك بە ئامادە بوونی زۆرینەی ئەندامانی یەکێتی یان نوێنەرەکانیان کۆبونەوەیەکی فراوان دەکات بۆ بەدیهێنانی ئەمانەی خوارەوە: .

دووەم: بڕگەی یەکەمی (ماددەی شەشەم) لە یاساکەدا هەموار دەکرێت و بەم جۆرەی خوارەوە دەخوێندرێتەوە:

هەڵبژاردنی دەستەی باڵای یەکێتی بەدەنگدانی نهێنی و راستەوخۆ بە زۆرینەی دەنگی ئامادەبووان کە پێك دێت لە (٩) نۆ ئەندامی ئەسڵی و دوو ئەندامی یەدەك.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

ماددەی پێنجەم:

پێویستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی شەشەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی بلاوکردنەوەی لە رۆژنامەی فەرمی (وەقائعی کوردستان)دا جێبەجێ دەکرێ.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ئەم یاسایە لە ١ی بەفرانبار ٢٧٠٨ی کوردی بەرامبەر٢٤ی ذي الحجة ١٤٢٩ی کۆچی و بەرامبەر ٢٢ی کانوونی یەکەمی ٢٠٠٨ی زاینی لە هەولێر دەرچووە

هۆکارەکانی دەرچوواندنی

لە پێناو پاڵپشتی کردنی چاکسازی و سەر لە نوێ رێکخستنەوەی پەیکەری کارگێریی یەکێتی پەرلەمانتارانی کوردستان بە شێوەیەك لەگەڵ ئامانج و ئەرکەکانیدا بگونجێت و بۆ دەوڵەمەند کردنی یاساکەو بۆیە ئەم یاسایە دانرا.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بەناوی خوای بەخشندە و میهرەبان

هەرێمی كوردستانی عێراق
سەرۆكایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار

ژمارە (٢٩) ساڵی ٢٠٠٨

یاسای دەزگای فڕۆكەخانەكانی شارستانی هەرێمی كوردستان ـ عێراق

بە پێی بڕگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆكـایەتی هەرێمی كوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەمواركراو و بە پاڵپشتی ئەو یاساكارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی كوردستان – عێراق كردویەتی لە خولی دووەمی دانیشتنی ژمارە (٢٢) لە ٣ /٢٠٠٨/١٢ بڕیارماندا بە دەركردنی:

یاسای ژمارە (١٨)ی ساڵی ٢٠٠٨
یاسای دەزگای فڕۆكەخانەكانی شارستانی هەرێمی كوردستان ـ عێراق

دەروازەی یەكەم
حوكمەگشتییەكان

بەشی یەكەم
(پێناسەكان)

ماددەی یەكەم:

مەبەست لەم وشەو دەستەواژانەی خوارەوە ماناكانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە:–

یەكەم: هەرێم: هەرێمی كوردستانی – عێراق.

دووەم: ئەنجومەنی وەزیران: ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی كوردستان – عێراق.

سێیەم: وەزارەت: وەزارەتی گواستنەوە لە هەرێمی كوردستان – عێراق.

چوارەم: وەزیر: وەزیری گواستنەوە لە هەرێمی كوردستان – عێراق.

پێنجەم: دەزگا: دەسەڵاتی فڕۆكەخانەكانی شارستانی لە هەرێمی كوردستان – عێراق.

شەشەم: ئەنجومەن: ئەنجومەنی كارگێڕی دەزگا.

حەوتەم: سەرۆكی دەزگا: سەرۆكی دەزگای فڕۆكەخانەكانی شارستانی هەرێمی كوردستان – عێراق.

هەشتەم: نەخشەسازی بنچینەیی فڕۆكەخانە: نەخشەسازی و هێلكاریەكانی ئاكارە بنچینەییەكانی فڕۆكەخانە و پاشكۆكانی پێش دامەزراندن و پاش دامەزراندنی و فراوانكردنی ئایندەی.

نۆیەم: بەكارخەری فڕۆكەخانە: هەر كەسێكی سروشتی یان مەعنەوی، فڕۆكەخانەكە یان بەشێكی دەخاتەكار.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

دەیـەم: وەبەرهێنـەری فرۆكەخانـە: كەسێكی سروشـتی یـان مەعنـەوی كـە فرۆكەخانەكـە وەبـەردەهێنێ و بـەڕێوەی دەبات چ خودی خۆی یان بەهۆی كەسان یان لایەنی پەیوەست بەخۆی.

یازدەم: بەكارخەری ئاسمانی (وەبەرهێنەر): هەركەسێكی سروشتی یان مەعنەوی یان دەزگا یان كۆمپانیا، ئەركی بەكارخستنی فڕۆكە دەگرێتە ئەستۆ، بۆ مەبەستەكانی گواستنەوەی ئاسمانی ناوخۆیی یان نێودەوڵەتی بەشـێوەیەكی ڕاسـتەوخۆ یـان نـا ڕاسـتەوخۆ یـان بەشـێوەیەكی بەكرێـدان یـان پێـشكەشكردن یـان بەكارخستنی خزمەتگوزاریەكانی ئاسمانی یان هەر كارگوزارییەكی دیكە، چ بۆ حیسابی خۆی بێ یان لـەبری كەسـێكی دیكـە یـان دەزگایـەك یـان كۆمپانیایـەكی دیكـەو دەسـتەی فڕۆكەوانـەكان ملكەچـی فەرمانەكانی دەبن.

دوازدەم: خزمەتگوزاریەكانی سەرزەوی: مەبەست لە خزمەتگوزاری سەرزەوی هەموو ئەو خزمەتگوزاریانەیە كە لـە فرۆكەخانـەكان پێـشكەش دەكـرێن بـەهۆی كۆمپانیاكـان یـان دامـەزراوەكانی تایبەتمەنـد كـە لەلایـەن دەسـەڵاتی فرۆكەوانی شارستانی عێراقی پشتی پێ دەبەسترێ بۆ پێشوازیكردن و ڕاگواستنی فرۆكەو ڕێبـواران و ئـەوەی فرۆكـەكان دەیگوازنـەوە لـە كەلوپـەل و كالاّ وپۆسـتە لەوانـەش داگـرتن و بـاركردن و هــەروەها بـارو بـۆ كردنـی فرۆكـەكان بەخواردنـەوەو كەرەسـتەكانی خواردەمـەنی شـتی دیكـەش، هــەر لەدەرەوەی بالاّخانەكانی فرۆكەخانەو لەناو شوێنی جولانەوەی فرۆكەكان تاوەكو سەركەوتن بۆ ناوفڕۆكە بـەر لـە فڕینـی و ئـەو كەرەسـتانەی ئـەو خزمەتگوزاریانـەی پـێ پێـشكەش دەكـرێ دەبـێ هاوشـێوەی ئـەو تایبەتمەندییـە پێوانەییانـە بـێ كـە لـە لایـەن دەسـەڵاتی فرۆكـەوانی شارسـتانی عێراقـی بـۆ هـەموو خزمەتگوزارییەكان پشتی پێ ببەسترێ.

سـیازدەم: پێوانـەكانی نێودەوڵـەتی: هەرچییەك لەپاشـكۆكان و قەواڵـەكانی ڕێكخـراوی فرۆكـەوانی شارسـتانی نێودەوڵەتی (ICAO) و هەمواركراوەكانی دا هاتبێت.

چواردەم: پێوانـەكانی نـاوخۆیی: هـەر پێوانەیـەك لەیاسـای فرۆكـەوانی شارستانی عێراقی و هەمواركراوەكانیـدا هاتبێـت لەگـەڵ لەبەرچـاوگرتنی دەسـەڵاتەكانی هـەرێم لـەم مەیدانـەدا بـەجۆرێك لەگـەڵ دەقـەكانی دەستووری عێراقیدا ناكۆك نەبێت.

پـازدەم: فرۆكەخانـە: ڕووپێـوێكی دیـاریكراوە لەسـەر ڕووبـەری زەوی یـان ئـاو لەوانـەش بالاّخانـە و دامـەزراو و كەرەسـتەكانی تایبـەتكراوە سـەراپای یـان بەشـێكی بـۆ گەیـشتن و جێهێـشتنی فرۆكـەكان یـان لەبـەر جولانەوەیان لەسەر ڕووبەری زەوی.

شازدەم: فڕۆكەخانەی نێودەوڵەتی: فرۆكەخانەیەكە حكومەتی هەرێم لە هەرێمەكەی خۆیدا دایدەمەزرێنێ بۆ هاتنە نـاو و دەرچـوونی جولانـەوەی ئاسمـانی نێودەوڵـەتی و، وەرگرتنـی هـەموو ڕێكارەكـانی پەیوەسـت بـە گـومرگ و كۆچـكردن و تەندروسـتی و كەرەنتینـە-قورمینـە لەوانـەش بـەرگرتن لـە ئـاژەڵ و ڕووەك، زۆر ڕێكاری هاوشێوەی دیكەش.

حەڤدەم: ڕێپێدان: ڕەزامەندییەكە دەسەلاّتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراق بۆ كەسێكی سروشتی یان مەعنەوی دەریدەكات بۆ ئەنجامدانی چالاّكیەكی دیاریكراو كە دەكەوێتە چوارچێوەی تایبەتمەندییەكانی.

هـەژدەم: ڕێبـەری فرۆكەخانـە: ئـەو ڕێبـەرەی دەسـەلاّتی فرۆكەخانـەكان دەریـدەكات ئـەو پرەنـسیپە بنچینەییانە لەخۆی دەگرێ كە لـە پێڕە و و پارێزنامـە و ڕێنمایی و ڕێساكانی پێویـست كە دەبێ پـەیڕەوی بكرێ، داهاتووە، لەپێناو سەلامەتی و ئاسایشی فرۆكەخانە و فرۆكەكان.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

نۆزدەم: ڕێپێدان بەفڕۆکەخانە: ڕەزامەندییەکانی دیاریکراوە دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق بۆ کەسێکی سروشتی یان مەعنەوی دەریدەکات بۆ ئەوەی پرۆسەی بەکارخستنی فرۆکەخانە بگرێتە ئەستۆ.

بیستەم:مۆڵەتدان: باوەڕنامەیەکە یان ڕێپێدانێکە دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق دەیداتەکارمەندانی کەرتی فڕۆکەوانیی شارستانی، ئەوانەی سروشتی کارەکانیان پێویست بەهەبوونی باوەڕنامە یان ڕێپێدان دەکات، بەپێی ئاستەکانی بڕیار لێدراوی نێودەوڵەتیەوە.

بیست ویەکەم: جولانەوەی ئاسمانی: هەموو فڕۆکەکانی بەئاسمانەوەن، یان لەناوچەی فڕۆکەخانە مانۆڕدەگرن.

بیست ودووەم: شوێنی مانۆڕگرتن (سوڕانەوە) لە فڕۆکەخانە: ئەو شوێنەیە بۆ فڕین و نیشتنەوەو جولانەوەکانی دیکەی پەیوەست بە فڕین و نیشتنەوە بەکاردێت بەدەر لە گۆڕەپانی وەستانی فڕۆکەکان.

بیست وسێیەم: فڕۆکە: هەر ئامێرێك بتوانێ لە ئاسمان بمێنێتەوە بەهۆی کاردانەوەکانی هەوا، نەوەك بەهۆی ئەو کاردانەوانەی لەسەر ڕووبەری زەوی ڕەنگدەداتەوە، هەموو نەفەرهەڵگرەکانی هەوا دەگرێتەوە وەکو مەناتید و بالۆنەکان و فڕۆکەکانی چارۆگەدارو ئەو فرۆکانەی کە باڵەکانیان دەجولێتەوە هەتادوایی..

بیست وچوارەم: ڕێککەوتننامەی شیکاگۆ: ڕێککەوتننامەی فڕۆکەوانی شارستانی نێودەوڵەتی کە لە شیکاگۆ لە ٧/کانوونی یەکەمی/١٩٤٤ مۆرکراوە و بەیاسای ژمارە(٦)ی ساڵی ١٩٤٧و پاشکۆ و قەواڵە و برتۆکۆڵەکانی تایبەت بەو و هەموارکراوەکانی پەسندکراوە.

بەشی دووەم

چوارچێوەی پیادەبوونی حوکمەکانی ئەم یاسایە

ماددەی دووەم:

حوکمەکانی ئەم یاسایە بەسەر هەموو فڕۆکەخانە شارستانیەکانی هەرێمی کوردستان پیادە دەکرێ.

ماددەی سێیەم:

دەزگا پابەند دەبێت بەهەموو ڕێساو بەرزەفتکاری و ڕێنماییەکانی کە دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق دەریدەکات و پەیوەستە بەسەلامەتی و ئاسایشی فڕۆکەوانی شارستانی و پشت بە پێوانە نێودەوڵەتیەکان دەبەستێ بەجۆرێك نابێ پێچەوانەی دەقەکانی ئەم یاسایە بێت.

دەروازەی دووەم

دەزگای فڕۆکەخانەکانی شارستانی هەرێمی کوردستان

بەشی یەکەم

دامەزراندن

ماددەی چوارەم:

بەپێی ئەم یاسایە دەزگایەك دادەمەزرێ بە ناوی (دەزگای فڕۆکەخانەکانی شارستانیی هەرێمی کوردستان . عێراق) بەوەزارەتەوە پەیوەست دەبێت و، کەسایەتیی مەعنەوی و سەربەخۆیی ئیدارە و هونەریی خۆی دەبێت و، بودجەیەکی تایبەتی لەناو بودجەی وەزارەتەکەدا دەبێت، فەرمانبەرێك بە پلەیەکی تایبەتی سەرۆکایەتی دەکات

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتایی هەبێت و، لەم بوارەدا خاوەن ئەزموون بێت، لەلایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە دادەمەزرێ و دەزگاکە، لەسەر راسپاردەی وەزیر، یاریدەدەری سەرۆکی دەزگا و بەڕێوەبەرە گشتییەکان دادەمەزرێنێت.

مادەی پێنجەم:

یەکەم: دەزگا لەم دامەزراوانەی خوارەوەپێك دێت:

١- سەرۆکی دەزگا.

٢- یارمەتیدەری سەرۆکی دەزگا بەپلەی تایبەت دادەمەزرێت.

٣- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی فڕۆکەخانەی هەولێری نێودەوڵەتی فەرمانبەرێك بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی بەڕێوەی دەبات.

٤-بەڕێوەبەرایەتی گشتیی فڕۆکەخانەی سلێمانی نێودەوڵەتی فەرمانبەرێك بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی بەڕێوەی دەبات.

٥- شارەزایان و راوێژکاران.

دووەم: ئەرك و دەسەڵاتەکانی ئەو دامەزراوە ئاماژە بۆ کراوانەی لە برگە (یەکەم)ی سەرەوەدا بەپێرەوی ناوخۆیی تایبەت دیاریدەکرێت، کە ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگا دەریدەکات و ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگا بۆی هەیە بەڕێوەبەرایەتی و بەش و هۆبە و یەکەکانی نوێ دابهێنێ یان هەڵیانوەشێنێتەوە و یەکیان بخات بەپێی پێداویستی کارو بەرەزامەندی وەزیر. لەگەڵ لەبەر چاوگرتنی بەرژەوەندی گشتی و بەرژەوەندی دەزگاکە.

بەشی دووەم

ئامانج وئەرك و ئیشەکانی دەزگا

ماددەی شەشەم:

دەزگا ئامانجی گرتنە ئەستۆی بەرپرسیاریەتی هەمووکاروباری فرۆکاخانە شارستانیەکان لەهەرێمی کوردستان_عێراقی هەیە، هەروەها بەرێوەبردن و بەگەڕخستن و گەشەپێدان و بەرزکردنەوەی ئاستی گواستنەوەی ئاسمانی لەلایەنەکانی هونەری و بەگەرخستن و ئابووری و رێکخستنی کارگێری جولانەوەی ئاسمانی کارا لە سەرزەوی و لە ئاسمانی فڕۆکەخانەکانی هەرێم، بەجۆرێك ئاستەکانی ئاسایش و سەلامەتی بە پێی پێوانەکانی نێودەولەتی و ناوخۆیی بهێنێتەدی.

ماددەی حەوتەم:

دەزگا ئەم ئەرك و ئیشانەی خوارەوە دەگرێتە ئەستۆ:

یەکەم: پەرەپێدانی ناوەندی فڕۆکەخانەکانی شارستانی لە هەرێمدا بەشێوەیەکی کاریگەر بەجۆرێك سەلامەتی و ئاسایشی فڕۆکەکانی مسۆگەر بکات.

دووەم: پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریەکانی جولانەوەی ئاسمانی دیاریکراوەکانی خوارەوە بۆ فرۆکەکانی کارا لە شوێنی مانۆڕکردن و ئاسمانی فڕۆکەخانەکانی هەرێم:

١- خزمەتگوزاری چاودێری کردنی فڕۆکەخانە (Aerodrome Control Service) بەو بڕوایەی بەشێکە لە خزمەتگوزاریەکانی جوڵانەوەی ئاسمانی (Air Traffic Control Service).

٢- خزمەتگوزاری زانیاریەکانی گەش (Flight Information Service) .

٣- خزمەتگوزاریەکانی ئاگادارکردنەوە (Alerting Service).

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

سێیەم: پێشكەشكردنی خزمەتگوزاریەكانی چاودێریكردنی سەرزەوی (Ground Control) بۆ فڕۆكە و نەفەر هەڵگرەكان و كەسانی كرێكار لە گۆڕەپانی وەستانی فڕۆكەكان.

چوارەم: هاندانی وە بەرهێنان لە خزمەتگەزاریەكانی گواستنەوەی ئاسمانی لە هەرێمدا.

پێنجەم: توێژینەوە و پێداچونەوە و تۆماركردنیان و دانانی پلانەكان بۆ گەشەپێدان و پەرەپێدانی فڕۆكەخانەكانی شارستانی لە هەرێمدا.

شەشەم: دابینكردنی سەلامەتی فڕۆكەوانی شارستانی لە هەرێمدا بە پێی یاساو پێڕەو و ڕێنماییەكانی ناوخۆ و نێودەولەتی تایبەت بە كاروباری فڕۆكەوانیی شارستانی.

حەوتەم: بەكارخستنی بە توانای فڕۆكەخانەكانی شارستانی لە هەرێمدا و هێنانەدی ئاستی خزمەتگوزاریەكانی گونجاو لەگەڵ پێداویستیەكانی ناوخۆیی و نێودەوڵەتی.

هەشتەم: پێشنیازكردنی پلان و سیاسەتەكانی تایبەت بە گواستنەوەی ئاسمانی لە هەرێمدا.

نۆیەم: ئامادەكردن و ڕاهێنان و پەرەپێدانی هێزی كارگەر لەمەیدانی فڕۆكەخانەكانی هەرێم.

دەیەم: ڕێكخستن وبەرێوەبردنی كەش و هەواو سەرپەرشتیكردنی خزمەتگوزاری و ئاسانكاریەكانی پێویست بۆ جولانەوەی كەشتییەوانی ئاسمانی وەكو گەیاندنەكان و چاودێریكردنی ئاسمانی لە ئاسمان و فڕۆكەخانەكانی هەرێم بەپێی ئەو دەسەلاتانەی لەلایەن دەسەلاتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراقەوە پێی دراوە.

یازدەم: ڕێكخستنی پرۆسەكانی بەرێوەبردنی جولانەوەی ئاسمانی لە ئاسمان و فڕۆكەخانەكانی هەرێم بۆ مسۆگەركردنی سەلامەتی ڕەوانەكردنی بەشێوەیەكی خێراو ڕێك و پێك بەپێی پێوانەكانی نێودەوڵەتی و ناوخۆیی و ئەو دەسەلاتانەی لەلایەن دەسەلاتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراق پێی دراوە.

دوازدەم: پێشنیاركردنی دامەزراندن و ئامادەكردنی فڕۆكەخانەكانی شارستانی لە هەرێمدا و سەرپەرشتیكردنی پرۆسەكانی كارگێڕیو بەگەڕخستن و وەبەرهێنانی.

سیازدەم: مسۆگەركردنی مافەكانی هاوشانی (ارتفاق) ئاسمانی لە ئاسمانو فڕۆكەخانەكانی هەرێم.

چواردەم: دابینكردنی بیناو موڵك و ئامێر و كەرەستە و وێستگە و منارەكانی بەتەل و بێتەل بۆ فڕۆكەخانەكانی هەرێم.

پازدەم: پشكنینی فڕۆكەكان و قەدەغەكردنیان لە فڕین، یان گلدانەوەی هەر بەڵگەنامەیەك پەیوەندی پێیەوە هەبێت بەپێی هەبوونی پێداویستیەكانی ئاسایش و سەلامەتی فڕۆكەكە و بەپێی ئەو دەسەلاتانەی لەلایەن دەسەلاتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراق و دەسەلاتەكانی هەرێم پێی دراوە.

شازدەم: هەماهەنگی كردن لەگەڵ لایەنەكانی ناوخۆیی تایبەتمەند بۆ دانانی بەرزەفتكاریو ڕێڕەو و ڕێنماییەكانی كە بەپێویستی دەزانێ بۆ پاراستنی ئاسایش لە ئاسمان و فڕۆكەخانەكانی هەرێم و مسۆگەركردنی سەلامەتی فڕۆكەكان و یارمەتیدانی فڕۆكەوانی(كەشتیەوانی)و ڕێكخستنی گەیاندنو پەی پێ بردنی ئاسمانی (ڕادار)، بەپێی ئەو دەسەلاتانەی لەلایەن دەسەلاتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراق و دەسەلاتەكانی هەرێم پێی دراوە.

حەڤدەم: سەرپەرشتیكردن بەسەركاروبارەكانی پەیوەندیدار بەسەلامەتی فڕۆكەوانی شارستانی لە ئاسمان و فڕۆكەخانەكانی هەرێم و چاودێریكردنی پابەندبوونی لایەنەكانی تایبەتمەند بەبەرزەفتكاری و ڕێڕەوو ڕێنماییەكانی بەركار بەپێی ئەو دەسەلاتانەی لەلایەن دەسەلاتی فڕۆكەوانی شارستانی عێراق پێی دراوە.

هەژدەم: گفتوگۆكردن لەگەڵ كۆمپانیاكان بۆ بەكارخستن و بەڕێوەبردنی فڕۆكەخانەكان یان بنیاتنان و بەكرێدانی باڵەخانە و عەمبار و شوێنەكانی ئازاد و گۆڕەپانەكان.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

نۆزدەم: مۆڵەتدان و ڕێگەپێدانی تایبەت بە کردنەوەی نووسینگەی کۆمپانیاکانی فڕۆکەوانی و بریکارەکانی کۆمپانیا فڕۆکەوانیـەکانی لـە هەرێمـدا کاردەکـەن، و چـاودێریکردنی کارەکانیـان بـۆ مـسۆگەر کردنـی پابەنـدبوونیان بەمەرجەکانی ڕێگەپێدان بەپێی ڕێڕەوەکانی پشت پێ بەستراو.

بیستەم: هەماهەنگی کردن لەگەڵ دەسەلاتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق بۆ تەواوکردنی ئەم کارانەی خوارەوە بەپێی بەرزەفتکاری و ڕێنماییەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی:-

١- ئەنجامدانی کاری بەدوادا گەڕان و بەهانا هاتنی ئەو فڕۆکانەی لەناو سنوری هەرێمدا پێویستیان پێی هەیە.

٢- ڕێگە دان بە فێربوون راهێنان لە سەر فڕۆکەوانی و کارەکانی ئاسمانی لەناو سنووری هەرێمدا.

٣- ئەنجامدانی پرۆسەکانی فێرکردن و ڕاهێنـان لـە جۆرەها مەیدانەکانی فڕۆکـەوانی شارستانی لـەناو سنووری هەرێمدا و لەمیانەی کردنەوەی خول و ئەلقەکانی خوێندن و کۆنگرەکان.

٤- دانانی ڕێساکانی ئاسمانی و پێڕەوەکانی پەیوەندیدار بە فڕینی فڕۆکەکان و فڕۆکەوانی ئاسمانی و پاراستنی کەسان و سامانی گشتی و تایبەتی لەسەر زەوی و ڕێگای بەکارهێنانی پانتاییی ئاسمان لەناو سنووری هەرێمدا.

٥- پەیوەنـدیکردن بـە ڕێکخـراو و دەسـتەکانی نێودەولـەتی و هەرێمایـەتیی تایبەتمەنـد لـە مەیدانـەکانی فڕۆکەوانی شارستانی.

٦- دەرکردنی ڕێگە پێدانی تایبەت بە گەشتەکانی ڕێکخراو و بە ڕێکەوتی بۆ کۆمپانیاکانی فڕۆکـەوانی شارستانی ناوخۆ و بیانی کە ئاسمان و فڕۆکەخانەکانی هـەرێم بـەکاردەهێنن و تۆمارکردنی ئەو ڕێپێدانانە.

٧- دەرکـردن و نوێکردنـەوەی مۆڵەتـەکانی کـارایی پیـشەکانیان بـۆ کارمەنـدان لەهەنـدێ پیـشەی فڕۆکـەوانی شارسـتانی لـە هەرێمـدا،و تۆمـارکردنی ئـەو مۆڵەتانـە و چـاودێری کردنـی پرۆسـەکانی نوێکردنەوەیان بەپێی بەرزەفتکاری و ڕێنماییەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی.

٨- تۆمارکردنی فڕۆکەکانی شارستانی کە دەگەڕێتەوە بۆ کۆمپانیاکانی نیشتمانی سەر بە هەرێم و ئەو ڕێپێدانانەی پەیوەستە بە سەلامەتی بەکارخستن و پاراستنی و تۆمارکردنی ئەو ئەنجامانەی لێیەوە پەیدا دەبن.

بیست و یەکەم: بەشداریکردن لە کۆبوونەوەکانی پەیوەندیدار بە گرێدانی ڕێککەوتنەکانی دووانە و بە کۆمـەڵ بۆ خزمەتگوزاریـەکانی گواسـتنەوەی ئاسمـانی لەگـەڵ دەسـەلاتەکانی فڕۆکـەوانی شارسـتانی لـە دەولەتـەکانی دیکـەوە، و تۆمـارکردنی ئەنجامـەکانی لێیـەوە پەیـدا دەبـن، بـە جۆرێـك خزمـەت بـە بەرژەوەندی فڕۆکەوانی شارستانی و فڕۆکەخانەکانی هەرێم بگەیەنێ.

بیست و دووەم: مسۆگەر کردنی مافەکانی ڕێبواران و گواستنەوەی کالاکان بەپێی یاسا و ڕێنماییـەکانی ناوخۆیی و نێو دەولەتی.

بیست و سێیەم: سەرپەرشتیکردنی بنیاتنـان و پاراسـتنی هـەموو شوێنەکانی (المرافق) کـە خزمـەت بـە جولانـەوەی ئاسمانی لە فڕۆکەخـــــانەکانی هەرێم دەگەیەنێ.

بیست و چوارەم: ڕێکخستنی بازاڕی گواستنەوەی ئــــــاسمانی لە هەرێمدا.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بیست و پێنجەم: ئاڵ و گۆڕکردنی شارەزایەتی و زانیاریەکان لەگەڵ دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی و دەسەڵاتەکانی فڕۆکەخانەکانی دەوڵەتانی دیکە.

بیست و شەشەم: ئامادەکردنی دەرخستەکان و نەخشەسازیەکانی تایبەت بە دامەزراندنی شوێنە نوێیەکانی (المرافق الجدیدە) خزمەت بە جوڵانەوەی ئاسمانی لە فڕۆکەخانەکانی هەرێم دەگەیەنێ.

بیست و حەوتەم: دابینکردنی هەموو پێداویستییەکانی هونەری و وەگەڕخستن و کارگێڕی مرۆیی بۆ فڕۆکەخانەکانی هەرێم.

بەشی سێیەم

ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگا

ماددەی هەشتەم:

ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگا لەمانەی خوارەوە پێك دێت:

یەکەم: سەرۆکی دەزگا. سەرۆك

دووەم: یارمەتیدەری سەرۆکی دەزگا. جێگری سەرۆك

سێیەم: بەڕێوەبەری گشتی فڕۆکەخانەی هەولێری نێودەوڵەتی ئەندام

چوارەم: بەڕێوەبەری گشتی فڕۆکەخانەی سلێمانی نێودەوڵەتی ئەندام

پێنجەم: شارەزاو ڕاوێژکاران لەمەیدانی فڕۆکەوانی شارستانی ئەوانەی بەفەرمی و بەشێوەیەکی بەردەوام دادەمەزرێن یان لە ڕێگەی گرێبەست لەسەر پێشنیاری سەرۆکی دەزگا و بەبێ ئەوەی مافی دەنگدانیان هەبێت. ئەندامن

شەشەم: بەڕێوەبەری کاروباری یاسایی ئەندام

حەوتەم: ئەندامێك یان زیاتر لەناوەوە یان دەرەوەی دەزگا، سەرۆکی دەزگا بە پێویستی دەزانێ ئامادە بێت لەدانیشتنەکانی ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگا و بەبێ ئەوەی مافی دەنگدانیان هەبێت.

بەشی چوارەم

دەسەڵاتەکانی ئەنجومەنی کارگێڕی دەزگاو سەرۆکی دەزگا

ماددەی نۆیەم:

دەزگا فڕۆکەخانەکانی هەرێم ڕێکدەخات و پەرەیانپێدەدات وچاودێری چالاکیەکانیان دەکات و سیاسەتەکانی گشتی گواستنەوەی ئاسمانیی پیادە دەکات ، و لە پێناو هێنانەدی ئەوانە، ئەنجومەنی دەزگا ئەم دەسەڵاتانەی خوارەوە ئەنجام دەدات:

یەکەم: نەخشەکێشان و بڕیاردان سەبارەت بە سیاسەتی گشتی دەزگا و بەرزکردنەوەی بۆ وەزارەت تاموافەقەتی لەسەر بکات.

دووەم: پشکنین و چاودێری کردنی فڕۆکەخانەکانی هەرێم بۆ جەختکردن لەسەر پابەند بوونیان بە بەرزەفتکاری و ڕێنماییەکان.

سێیەم: ڕاگرتن یان کۆتکردنی چالاکی هەریەك لە فڕۆکەخانەکانی هەرێم ئەگەر هاتوو سەرپێچیان لە مەرجەکانی بەکارخستن کرد.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

چوارەم: پەسندکردنی گرێبەستەکانی پەیوەندیدار بە بەرپاکردن و پەرەپێدانی دامەزراو و پرۆژەکانی فرۆکەوانی شارستانی و وەبەر هێنانی دوای بەدەستهێنانی ڕەزامەندی لایەنەکانی تایبەتمەند.

پێنجەم: پەسەندکردنی ڕێکەوتننامەکانی هاوکاری کردن لە مەیدانی فرۆکەوانی شارستانی لەگەڵ لایەنەکانی دەرەکی دوای وەرگرتنی رەزامەندی لایەنەکانی پەیوەندیدار.

شەشەم: ئامادەکردنی پرۆژەی بودجەی ساڵانە و میلاکەکان و ژمێریاری کۆتایی دەزگاو بەرزکردنەوەی بۆ وەزارەت.

حەوتەم: ڕەزامەندی نواندن لەسەر کڕینی ئامێر و کەرستە و میکانزم و کەرستەکانی پێویستی دەزگاو فرۆکە خانەکانی هەرێم لە دەرەوەی عێراق بەپێی ڕێکار و ڕێڕەوەکانی پەیرەوکراو.

هەشتەم: هەڵسەنگاندنی ئەو ئەنجامانەی هاتوونەتەدی بۆ دڵنیابوون لەوەی کە تا چ ڕادەیەك ئەو ڕێڕەوانەی پیادە کراون و ئەو خزمەتگوزاریانەی پێشکەش بە فرۆکە و ڕێبواران کراون ئەو ئامێر و کەرستە بەکارهاتووانە و میلاکی هونەری و بەگەڕخراو و کارگێری کە پرۆسەکانی بەڕێوەبردن و بەکارخستنی فرۆکەخانەکانی هەرێم، لەگەڵ بەرزەفتکاری و پێوانەکانی نێو دەوڵەتی و ناو خۆیی گونجاوە ، بۆ وەرگرتنی ئەوەی بە پێویستی دەزانێ بۆ ئەم مەبەستە.

نۆیەم: دانانی بەرزەفتکاری تایبەتی بۆ ئامادەکردنی میلاکاتی هونەری و وەگەڕخستن کارگێڕیی دەزگا و فرۆکەخانەکانی هەرێم.

دەیەم: دەستنیشانکردنی میلاکەکانی هونەری و کارگێڕی و وەگەر خستن، کە پرۆسەکانی پەرەپێدانی توانا و بەجێهێنانی دەزگاو فرۆکەخانەکانی هەریم پێویستیان پێی هەیە و دەبێ هەڵبژاردنیان بەپێی پێوانەکانی نێو دەوڵەتیی و ناوخۆیی بێ بەپێی سروشتی کاری هەریەکێکیان.

یازدەم: دانانی پلانەکانی پێویست بۆ ئامادەکردن و پەرەسەندنی میلاکەکانی هونەری و بەکارخستن و کارگێری کارا لە دەزگا و فرۆکەخانەکانی هەرێمدا، لە میانەی بەشداری کردنیان لە خولەکانی تایبەتمەند لە ناوەوە و دەرەوەی عێراق و بەپێی پێداویستی کاری هەریەکێکیان.

دوازدەم: هەناردنی میلاکەکانی هونەری و بەکارخستن و کارگێری کارا لە دەزگاو فرۆکەخانەکانی هەرێم بۆ دەرەوەو ناوەوەی عێراق، بۆ بەشداریکردن لە خولەکانی تایبەتمەند یان بۆ بینین و ئاگاداربوون یان ئامادەبوونی سیمینار یان کۆبوونەوە یان کۆنگرەکان یان ئەلقەکانی خوێندن کە پەیوەستە بە سروشتی کارەکانیان بەپێی ڕێنماییەکانی بەرکار .

سیازدەم: گرێبەستان لەگەڵ تاك و لایەنەکانی ناوخۆیی بۆ بەڕێوەبردن و پڕکردنەوە وەبەرهێنانی فەرمانەکانی هونەری یان بەکارخستن هەروەها بۆ پڕکردنەوەی وەزیفەی هونەری یان بەکارخستنی کارگێری کە پرۆسەی پەرەسەندنی تواناو بەجێهێنانی دەزگاو فرۆکەخانەکانی هەرێم پێویستیان پێی هەیە، دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی وەزیر هەروەها گرێبەستان لەگەڵ تاك ولایەنەکانی بیانی بۆ هەمان مەبەست دوای بەدەستخستنی ڕەزامەندی ئەنجومەنی وەزیران.

چواردەم: گرێبەستان بە شێوەیەکی بەردەوام یان کاتی لەگەڵ شارەزایان و ڕاوێژکاران دوای بە دەستخستنی ڕەزامەندی وەزیر.

پازدەم: ڕەزامەندی نواندن لەسەر کڕینی کەرەستەکانی یەدەگی لەناوەوە یان لە دەرەوەی عێراق کە پێویستە بۆ بەردەوامبوونی کاری دەزگاو بەکارخستنی فرۆکەخانەکانی هەرێم بەپێی پێوانەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

شازدەم: گرێبەستان لەگەڵ لایەنەکانی تایبەتمەند بۆ پشکنین و پاراستنی ڕێکخەرەکانی لە پرۆسەکانی گەیاندن و ڕوانگەکانی ئاسمانی (رادار) و فرۆکەوانی ئاسمانی و پرۆسەکانی بەڕێوەبردنی جولانەوەی ئاسمانی بەکار دێت و بەپێی پێوانەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی.

حەڤدەم: دەست نیشانکردن و وەرگرتنی ڕەسم و کرێیەکان لەبڕی ئەو خزمەتگوزاریانەی پێشکەش بە فرۆکە و ڕێبواران و کۆمپانیاکانی فرۆکەوانی و لایەنەکانی دیکە دەکرێ، بەپێی بەرزەفتکاری و پێوانەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی بەو شێوەیەی پەسندی دەکەن، بۆ هاندانی گەشەسەندنی گواستنەوەی ئاسمانی لە هەرێمدا.

هەژدەم: وەرگرتنی ڕێکارەکانی پێویست بۆ دابینکردنی سەلامەتی فرۆکەوانی ئاسمانی تایبەت بە کۆسپە دامەزراوەکان یان ئەوانەی دەیانەوێ دابمەزرێن لەو جێگایانەی نزیکی فرۆکەخانەکانی هەرێم دامەزراوی ئامێرەکانی فرۆکەوانیو لابردن و قەدەغەکردنی بەرپاکردن یان بنیاتنانی هەر کۆسپێك کە مەترسی لەسەر سەلامەتی فرۆکەوانی ئاسمانی دروست بکات، و بەپێی مافەکانی هاوشانی ئاسمانی و ڕێنماییەکانی تایبەت بە کۆسپەکان بەجۆرێك لەگەڵ یاسا و ڕێنماییەکانی دەسەڵاتی فرۆکەوانی شارستانی عێراق بڕواتە ڕێوە.

نۆزدەم: دابین کردنی پێداویستیە زەرووریەکان لە ئامێرو کەرەستەو ڕێکخەرەکانی پەیوەندیدار بەئاسایشی فرۆکەخانە و فرۆکەکان بە جۆرێك لەگەڵ یاساو ڕێنماییەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی گونجاو بێت لە جێبەجێ کردنی پێڕەوی تایبەت بە ئاسایشی فرۆکەخانەو فرۆکەکان.

بیستەم: وەرگرتنی ڕێکارەکانی بەرایی سەبارەت بە مامەڵەکردن لەگەڵ ڕووداوی فرۆکەکان کەلە فرۆکەخانەکان یان لە دەرەوەیان ڕوودەدەن، تاوەکو لێژنەکانی لێکۆڵینەوەی تایبەتمەند دەگەنەجێ و هاوکاریکردن و بەردەوامبوون لەگەڵیاندا لە بەکۆتاهێنانی پرۆسەکانی لێکۆڵینەوە.

بیست و یەکەم: بنیاتنانی فەرمانگەکانی کەرەنتینەو کشتوکاڵ لە فرۆکەخانەکان و چاودێری کردنی پیادەکردنی بۆ ڕێڕەو و ڕێنماییەکانی نێو دەوڵەتی و ناوخۆیی.

بیست و دووەم: ئەنجومەن بۆی هەیە بەشێك لە دەسەڵاتەکانی بە سەرۆکی ئەنجومەنی بسپێرێ.

ماددەی دەیەم:

سەرۆکی دەزگا ئەم دەسەڵاتانەی خوارەوە ئەنجامدەدا:

یەکەم: بەڕێوەبردنی کاروباری دەزگاو سەرۆکایەتی دانیشتنەکانی ئەنجومەن سەرپەرشتی فەرمانگەکانی سەر بەدەزگا دەکات.

دووەم: نوێنەرایەتیکردنی دەزگا لە کۆبوونەوەو کۆنگرەو سیمینارو ئەڵقەکانی خوێندنی تایبەتمەند لەناوەوە و دەرەوەی عێراق دوای وەرگرتنی ڕەزامەندی وەزیر.

سێیەم: نوێنەرایەتی کردنی دەزگا لەبەردەم دادگا و فەرمانگەکانی پەیوەندیدار.

چوارەم: ئیمزاکردنی ئەو نووسراوانەی لە دەزگاوە دەردەچێ.

پێنجەم: ڕەزامەندی نواندن لەسەر سەرفکردنی بڕە پارەکان بەپێی ڕێنمایی و یاساکانی بەرکار.

شەشەم: ئیمزاکردنی هەموو گرێبەستەکانی پەیوەندیدار بە دەزگا دوای بە دەستهێنانی ڕەزامەندیەکانی ئوسولی.

حەوتەم: دامەزراندنی لیژنەکانی هونەری و بە کارخستن و کارگێری و دارایی و یاسایی و ئاسایشی و هەرلێژنەیەکی دیکە کە بەپێی پێداویستیەکانی کار بە پێویستی بزانێ.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

هەشتەم: ئیفاد کردنی فەرمانبەران دوای بە دەستهێنانی ڕەزامەندی لایەنەکانی تایبەتمەند.

نۆیەم: سەرۆکی دەزگا بۆی هەیە بەشێك لە دەسەڵاتەکانی بە یارمەتیدەری سەرۆکی دەزگاو بەڕێوەبەرە گشتیەکان بسپێرێ بۆ ئەوەی بتوانن ئەرکەکانیان وەکو پێویست بە جێبهێنن.

بەشی پێنجەم
دارایی

ماددەی یازدەم :

داراییەکانی دەزگا لە مانە پێك دێت :

یەکەم: ئەوی لە بودجەی ساڵانەی گشتی بۆی تەرخان دەکرێ.

دووەم: بەخششەکانی دارایی و عەینی وهیبە پێشکەشی دەکرێن.

سێیەم: هەر تەرخان کردنێکی دارایی کە حکومەتی هەرێم پێشکەشی دەکات

دەروازەی سێیەم
فڕۆکەخانەو دەزگاکانی خزموتگوزاری فڕۆکەوانی

بەشی یەکەم
بنیاتنانی فڕۆکە خانەکان و بەڕێوەبردن و بەکارهێنانی

ماددەی دوازدەم:

هەموو فڕۆکەخانەکانی شارستانی و دەزگاکان و بینا و موڵك و ئامێر و کەرستە و وێستگەکانی بەتەل و بێ تەل و منارەکان و یارمەتیەکانی فڕۆکەوانی ، بە دەزگاکانی گشتی (المرافق العامە) دادەندرێن ، مولکایەتیان بۆ دەزگا دەگەڕێتەوە.

ماددەی سیازدەم:

دەزگا چاودێری ئاستی ژاوەژاوی ڕێگە پێدراو بۆ فڕۆکەکانی فڕۆکەخانەکانی هەرێم بە کاردێنن ، دەکات، بۆدڵنیا بوون کە تاچ ڕادەیەك لە گەڵ بەرزەفتکاری و ڕێنماییەکانی لە دەسەڵاتی فڕۆکەوانی عێراق دەردەچێت، دەڕوات.

ماددەی چواردەم:

یەکەم: دەزگا کرێ و ڕەسمەکان دیاریدەکات لە بەرامبەر بە کارهێنانی فڕۆکەخانەکانی هەرێم یان بەکارهێنانی بەشێکی و هەروەها بەرامبەر ئاسانکاریەکانی فڕۆکەوانی ئاسمانی و خزمەتگوزاریەکانی جولانەوەی ئاسمانی کە پێشکەشی دەکات لە ئاسمان و زەوی ئەو فڕۆکەخانانەو هەر خزمەتێکی دیکەی پێشکەشی دەکات ، بەپێی پەیرەوێك بەپێی ئەم یاسایەوە دەردەچێت.

دووەم: ئەو پەیرەوەی بەپێی بڕگە(یەکەم) ی ئەم ماددەیە دەردەچێت دەستنیشانی حالەتەکانی بەخشین و کەمکردنەوەی کرێ و ڕەسمی دیاریکراو دەکات.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بەشی دووەم

مافەکانی هاوشانی (ارتفاق) ئاسمانی

ماددەی پازدەم:

مـافی هاوشـانی تایبـەتی دادەمـەزرێ بـەناوی (مافـەکانی هاوشـانی ئاسمـانی) بـۆ دابینکردنـی سـەلامەتی فڕۆکەوانی ئاسمانی و بەباشی کارکردنی ئامێرەکانی پێیەوە بەندە و ئەمانەی خوارەوە ئەنجام دەدات:

یەکەم: لابردن یان قەدەغەکردنی بەرپاکردنی هەر بالأخانەیەك یان بنیاتنان یان دارچاندن یان هەر کۆسپێك، هەرچۆنێك بێت یان دیاریکردنی بەرزیەکەی ، ئەگەر لە شوێنەکانی چواردەوری فڕۆکەخانەکانی هەرێم و دەزگا و ئامێرەکانی فڕۆکەوانی بێت.

دووەم: لابردن یان قەدەغەکردنی درێژکردنەوە یان جێگیرکردنی تەلەکان لەهەر جۆرێك بێت.

سێیەم: دانانی نیشانەکانی ئاگادارکردنەوە دەربارەی ئەو کۆسپانەی مەترسی لە سەر سەلامەتی فڕۆکەوانی ئاسمانی دروست دەکەن، لە ئاسمان و زەوی فڕۆکەخانەکانی هەرێم.

ماددەی شازدەم:

دەزگا بە بەرزەفتکاری و رێنماییەکانی دەسەلأتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق دایدەنێ،پابەند دەبێت تایبەت بە چوارچێوەو ڕادەی مافـەکانی هاوشـانی ئاسمـانی و ئـەو ناوچـانەی لێـی دادەسـەپێ. لەبەررۆشـنایی حوکمـەکانی پاشـکۆی چـواردەمی رێککەوتنامـەی شـیکاگۆ، و ئـەوەی دەسـەلأتی فڕۆکـەوانی شارسـتانی عێـراق بـۆ دابینکردنـی سەلامەتی فڕۆکەوانی ئاسمانی بڕیاری لە سەر دەدات.

ماددەی حەڤدەم:

نابێ هیچ بالأخانەیەك بنیاتبنرێ یان هیچ کۆسپێك بەرپابکرێ لە ناوچەکانی دەکەونە ژێر مافەکانی هاوشانی ئاسمانییەوە ، یان هیچ گۆرانکارییەك لە سروشتی یان رووی بە کارهێنانی ئەو زەویانەی ملکەچی ئەو هاوشانیەن، بکرێ، تەنیابە پێی ڕێگە پێدانی پێشینە لەلایەن دەزگاوە نەبێ و بەپێی ئەو مەرجانەی دیاریدەکات.

ماددەی هەژدەم:

یەکەم: نابێ هیچ منارەیەکی تیشکدەر یان بێ تـەل لـە شـوێنەکانی تەنیشت فڕۆکەخانـەکانی هـەرێم بنیـاتبنرێ تـەنیا دوای ڕەزامەندی دەزگانەبێ.

دووەم: دەزگـا بـۆی هەیـە هـەر ئـامێرێکی تێـشکدەر لاببـات یـان هـەمواری بکـات ، چـونکە بـۆی هەیـە ئامێرەکـانی تێشکدەری یارمەتیدەری فڕۆکەوانی ئاسمانیەکانی کە لە فڕۆکەخانەکانی هەرێمدا بەکاردێن چەواشە بکات ، هەروەها بۆی هەیە ئەوەی پێویستە لە کۆتکردن بسەپێنێ بە سەر ئەو دەزگایانەی دوکەڵیان لێ بەرزدەبێتەوە ، یان هەر مادەیەکی دیکە کە بۆی هەیە کاریگەری بە سەر بینینەوە هەبێت لەتەك فڕۆکەخانـەکانی هـەرێمدا یـان بەسەر دابینکردنی سەلامەتی فڕۆکەوانی ئاسمانی لەو فڕۆکەخانانەدا.

سێیەم: پێویستە هەرکەسێك خاوەن ئامێرەکانی کارەبا یـان ئـەلیکترۆنی یـان ئامێرەکانی گەیانـدن یـان دەزگاکـانی کانیی جێگیر یان جولاو،بێت یـان بەکاریانبهێنی، کـە بـۆی هەیـە تێکەڵاوییـەك دروست بکـات و کۆسـپ بخاتـە بەردەم ئامێرەکانی بێ تـەل یـان ئامێرەکانی یارمەتیدەری فڕۆکەوانی ئاسمانی کە لەفڕۆکەخانـەکانی هـەرێم بەکاردێن،پابەندبێت پەرێ وشوێنەکانی کە دەزگا دەستنیشانی دەکات بۆ لابردنی ئەو تێکەڵاوییە.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

چوارەم: دەزگا مافی ئەوەی هەیە داوای بەکارنەهێنانی ئامێرەکانی کارەبا یان ئەلیکترۆنی یان ئامێرەکانی گەیاندن بکات، یان لابردنی دەزگاکانی کانیی ئاماژە بۆ کراو لە بڕگە (سێیەم)ی ئەم ماددەیە ئەگەر پێویستی بەوە کرد.

ماددەی نۆزدەم:

دەزگا مافی ئەوەی هەیە داوای تەرخانکردنی زەوی و خانووبەرەی پێویست بکات بۆ وێستگەکانی ئامێری بێ تەل و ئامێرەکانی تایبەت بە فڕۆکەوانی ئاسمانی و هەرئامێریان رێکخەرەکانی دیکەی بە پێویستی بزانێ بۆ کاری فڕۆکەخانەکان، بەپێی یاساکانی بەرکار بۆ ئەم مەبەستە.

ماددەی بیستەم:

بەپێی رێسا و یاساکانی گشتی قەربویەکی گونجا و دەدرێت بەرامبەر بە داسەپاندنی مافەکانی هاوشانی ئاسمانی.

بەشی سێیەم

پاراستنی فڕۆکەخانەکان و فڕۆکەکان و یارمەتیەکانی فڕۆکەوانی

ماددەی بیست ویەکەم:

بەبەشداریکردن لەگەڵ دەسەڵاتەکانی تایبەتمەندی دیکە دەزگا چاودێری رادەی پابەندبوون بەبەرزەفتکاری و رێنماییەکانی دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی عێراق دایدەنێ ، دەکات، و وەرگرتنی ئەوەی بەپێویستی دەزانێ بۆ پاراستنی ئاسایشی فڕۆکەخانەکانی سەر بەون ، و مسۆگەرکردنی سەلامەتی فڕۆکەکان و یارمەتیەکانی فڕۆکەوانی ، و بۆی هەیە لە پێناو ئەوانەدا ئەمانەی خوارەوە ئەنجامبدات:

یەکەم: کۆت خستنە بەردەم و قەدەغەکردنی چوونە ناوی تاکەکان بۆ هەندێ شوێنی فڕۆکەخانە.

دووەم: دڵنیابوون لەکەسایەتی ئەو تاکانە و ئەو نەفەر هەڵگرانەی دەچنە ناو فڕۆکەخانە و چاودێریکردنیان و بەدەنگ هێنانی هەرکەسێك گومانی لێ بکرێ و ئەگەر پێویست بکات بپشکندرێ.

سێیەم: پشکنینی هەر نەفەرێك گومانی ئەوەی لێ بکرێ کە چەك یان مادەیەك توانای سووتانی هەیە، وە هەڵیگرتووە، یان هەرمادەیەکی دیکە دەتوانرێ بۆ کاری تێکدەرانە یان توند و تیژی یان هەرەشەکردن بەکاربێت لەکاتی گەشتەکەدا.

ماددەی بیست و دووەم:

یەکەم: رێگا بە هیچ کەسێك نادرێت لەناو فڕۆکەدا بەبێ رێگە پێدان چەك یان مادەکانی توانای سوتانیان هەیە یان هەرمادەیەکی دیکە کە دەتواندرێ بۆ هەرکارێکی تێکدەرانە یان توند و تیژی یان هەرەشەکردن بە کاربهێندرێت لە کاتی گەشتەکەدا هەڵگرێت.

دووەم: ئەگەر کار وبارەکە ئەوە بخوازێ کە چەك یان هەرمادەیەك دەتوانرێ بۆ کارێك لەکارەکانی تێکدەرانە یان توندو تیژی یان هەرەشەکردن بەکاربێت بگوازرێتەوە ،پێویستە خاوەنەکەی رادەستی نوێنەری کارپێکەری ئاسمانی (وەبەرهێنەر) بکات بەر لەچوونی بۆ ناو فڕۆکەکە، و ئەو کەسەی ئەرکیەتی لە شوێنێکی فڕۆکەکە دایبنێ کە کەس لە نەفەرەکان نەتوانێ بیگاتێ ، هەروەها پێویستە بیداتەوە بە خاوەنەکەی دوای بەکۆتاهاتنی گەشتەکە.

ماددەی بیست و سێیەم:

دەزگا لەهەر فڕۆکەخانەیەك لە فڕۆکەخانەکانی هەرێم لیژنەیەکی ئاسایش پێك دەهێنێ بەپێی ئەو رێنماییانەی لە دەسەڵاتی فڕۆکەوانی شارستانی عیراقەوە سەبارەت بەم مەبەستەوە دیاری دەکات.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

دەروازەی چوارەم

حوکمە کۆتـاییەکان

ماددەی بیست و چوارەم:

لەنێوان دەزگا و دەسەڵاتی فرۆکەخانەکانی شارستانی عێراق هەماهەنگی دەکرێ، لەوانەی پەیوەندی هەیە بە لایەنەکانی ئابوری و پەرەسەندنەوە، و هەرشتێك پێویست بێت بۆ چاککردنی ئاستی بە جێهێنانی خزمەتگوزاریەکان لە فرۆکەخانەکانی عێراقدا.

ماددەی بیست و پێنجەم:

ڕێگا نادرێت بە هیچ کەسێکی سروشتی یان مەعنەوی ، هیچ چالاکیەك لە چالاکیەکانی خزمەتگوزاریەکانی سەر زەوی ئەنجامبدات، بەر لە بەدەستهێنانی ڕێپێدانی داواکراو و باوەڕنامەی کارگوزاری گونجا و بۆ ئەنجامدانی ئەو چالاکیانە.

ماددەی بیست و شەشەم:

یاسای فرۆکەخانەی شارستانی هەولێر ژمارە (٢٠)ی ساڵی ٢٠٠٣ کە لەلایەن ئەنجومەنی نیشتمانیی هەرێمی کوردستان ـ عێراق دەرچووە، هەڵدەوەشێتەوە.

ماددەی بیست و حەوتەم:

وەزیر، بۆی هەیە ڕێنمایی پێویست بۆ ئاسانکردنی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربکات.

ماددەی بیست و هەشتەم:

پێویستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی بیست و نۆیەم:

هەر دەقێکی یاسایی یان بڕیارێك کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆك بێت کاری پێ ناکرێت.

ماددەی سییەم:

ئەم یاسایە لەڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە رۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان)ەوە جێبەجێ دەکرێت.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ئەم یاسایە لە ١ی بەفرانباری ٢٧٠٨ی کوردی بەرامبەر٢٤ی ذي الحجة ١٤٢٩ی کۆچی و بەرامبەر ٢٢ی کانوونی یەکەمی ٢٠٠٨ی زاینی لە هەولێر دەرچووە

هۆیەکانی دەرچوواندنی ئەم یاسایە

لە چوارچێوەی ئامانجی سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتی هەرێم کە بایەخی تەواو بە چالاکی ئابوری و خزمەتگوزاری پێشکەش بەکۆمەڵگا دەدات لەسەر بنەمای گەشەی بازرگانی و پەرەپێدانی شارستانی بۆ ئاسانکاری پەیوەندی هەرێم لەگەڵ جیهانی دەرەوە و دابین کردنی خزمەتگوزاری و ئاسایش بۆ گەشتیاران لە فرۆکەخانەکانی هەرێم و ڕێپێدان لە هەنگاوێکی دواتر بە کەرتی تایبەت بۆ وەبەرهێنان لە بواری خزمەتگوزاری فرۆکەخانەکان دوای دانانی یاساکان و میکانیزمی پەیوە ست بەمسۆگەرکردنی دابین کردنی شارەزایەتی هونەری وتوانای دارایی پێویست بۆ ئەم مەبەستە و لەپێناو دابین کردنی ماوەی گونجاو بۆ گەشەسەندن و پەرەسەندنی فرۆکەخانەکانی هەرێمی کوردستان بەشێوەیەك کە بگونجێت لەگەڵ ئەو گەشەسەندنانە کە لەبوارەکانی گواستنەوەی ئاسمانی لەسەر ئاستی جیهاندا ئەنجامدراوە، ئەم یاسایە دانرا.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

وەزارەتی شارەوانی

فەرمانگەی یاسایی

ژمارە : ٩٣

رێکەوت:٢٠٠٩/١/٥

بەیان ژمارە (٨) ی ســــــاڵی ٢٠٠٨

بەپێی ئەو دەسەلآتەی کە پێماندراوە بە گوێرەی برگەی (١) لە ماددەی(١٠) لە یاسای بەڕێوەبردنی شارەوانیەکان بە ژمارە(٦)ی ســــاڵی ١٩٩٣ ی هەموار کراو وە لەبەر بەرژەوەندی گشتی و گەیشتنی ژمارەی دانیشتوانی شارۆچکەی رزگاری لە سنووری شارەوانیەکانی سلێمانی بۆ (٣١٠٠٠)سی و یەك هەزار کەس بـڕیارماندا بە :-

١. گۆرینی پلەی شارەوانی رزگاری لە پلەی (٣) ســێ بۆ پلەی (٢) دوو.
٢. ئەم بریارە لە رۆژی بلآوبونەوەی لە ڕۆژنامەی ڕەسمیدا جیٚ بەجیٚ دەکرێت.

نازەنین محمد وسو

وەزیری شارەوانی

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

وقائع كوردستان

الجريدة الرسمية لحكومة إقليم كوردستان- تصدر اسبوعـــيــاً من قبل وزارة العدل

العدد (٩٦) الطبعة الاولى السنةالثامنة ٢٠٠٩/١/٢٦ م ٦/رێبەندان/٢٧٠٨ كوردي ٢٩/ محرم/ ١٤٣٠ هـ

فـــي هذا العدد :-

۞ **قانون رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٨**.. ص ١٨
قـــانون التعديل الاول لقانون اتحاد برلمانيى كوردستان رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٦لإقليم كوردستان ـ العراق.

۞ **قانون رقم (١٨) لسنة ٢٠٠٧**.. ص ٢٠
قانون مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان ـ العراق.

ئەرشيفى ڕۆژنامەى وەقائعى كوردستان لە سايتى وەزارەتى داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بسم الله الرحمن الرحيم

إقليم كوردستان – العراق
رئاسة إلاقليم
الرئيس

باسم الشعب

قرار

رقم (٢٨) لسنة ٢٠٠٨

قانون التعديل الاول لقانون اتحاد برلمانيى كوردستان

رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٦

وفقا للفقرة الأولى من المادة العاشرة لقانون رئاسة إقليم كوردستان – العراق رقم (١) لسنة ٢٠٠٥ المعدل و بناء على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان – العراق في الدورة الثانية – الجلسة العشرين المنعقدة في ١ /٢٠٠٨/١٢ قررنا إصدار:

قانون رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٨
قانون التعديل الاول لقانون اتحاد برلمانيى كوردستان
رقم (١٧) لسنة ٢٠٠٦

المادة الاولى:

تضاف فقرة بتسلسل (تاسعاً) الى المادة الثالثة من القانون وكالآتي:-

تاسعاً: دعم عملية الاصلاح ومكافحة الفساد.

المادة الثانية:

تعدل الفقرة /أولاً -٣ من المادة الرابعة من القانون وتقرأ كالآتي:

عضو يعمل في مجلس النواب العراقي او كان عضواً في (الجمعية الوطنية العراقية او المجلس الوطني العراقي المؤقت) بعد سقوط النظام السابق سنة ٢٠٠٣.

المادة الثالثة:

(مادة جديدة مضافة)

تبدل عبارة (الهيئة الادارية) بعبارة (الهيئة العليا)حيث ما وردت في هذا القانون.

المادة الرابعة:

أولاً: تعدل مقدمة المادة السادسة من القانون و تقرأ كالآتي:-

تعقد الهيئة العامة اجتماعها الموسع كل سنتين مرة بحضور اغلبية اعضاء الاتحاد او مندوبيهم لتحقيق ما يلي:-

ثانياً: تعدل الفقرة(اولاً) من المادة السادسة من القانون وتقرأ كالآتي:-

انتخاب اعضاء الهيئة العليا للاتحاد المتكونة من(٩) تسعة اعضاء اصليين وعضوين احتياط بالاقتراع السري المباشر وباغلبية اصوات الحاضرين.

المادة الخامسة:

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة السادسة:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

مسعود البارزاني
رئيـــس اقليم كوردستان ـ العراق

صدر هذا القانون في هەولێر في ١ بەفرانبار لسنة٢٧٠٨ كوردية الموافق ٢٤من ذي الحجة سنة ١٤٢٩ هجرية الموافق ٢٢ من كانون الاول ٢٠٠٨

الاسباب الموجبة

بغية دعم عملية الاصلاح واعادة تنظيم الهيكل الاداري لاتحاد برلمانيي كوردستان بما ينسجم مع اهدافه و مهامه ولأغناء القانون فقد شـــــرع هذا القـــــانون.

ئەرشيفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سايتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

بسم الله الرحمن الرحيم

إقليم كوردستان – العراق
رئاسة إلاقليم
الرئيس

باسم الشعب

قرار

رقم (٢٩) لسنة ٢٠٠٨

قانون مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان ـ العراق

وفقا للفقرة الأولى من المادة العاشرة لقانون رئاسة إقليم كوردستان – العراق رقم (١) لسنة ٢٠٠٥ المعدل و بناء على ما شرعه المجلس الوطني لكوردستان – العراق في الدورة الثانية _الجلسة الثانية العشرين المنعقدة في ٣ /٢٠٠٨/١٢ قررنا إصدار:

قانون رقم (١٨) لسنة ٢٠٠٨
قانون مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان ـ العراق

الباب الأول
أحكام عامة

الفصل الأول
تعاريف

المادة الأولى:

يقصد بالكلمات و التعابير التالية المعاني المبينة ازاءها لأغراض هذا القانون:

أولاً: الاقليم : اقليم كوردستان ـ العراق.

ثانياً: مجلس الوزراء : مجلس وزراء اقليم كوردستان ـ العراق.

ثالثاً: الوزارة: وزارة النقل في اقليم كوردستان ـ العراق.

رابعاً: الوزير: وزير النقل في اقليم كوردستان ـ العراق.

خامساً: المؤسسة: سلطة المطارات المدنية لاقليم كوردستان ـ العراق.

سادساً: المجلس: مجلس ادارة المؤسسة.

سابعاً : رئيس المؤسسة: رئيس مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان ـ العراق.

ثامناً : التصميم الاساسي للمطار: التصاميم والمخططات للمعالم الأساسية للمطار وملحقاته قبل الانشاء وبعده والتوسع المستقبلي.

تاسعاً: مشغل المطار: أي شخص طبيعي أو معنوي يقوم بتشغيل المطار أو جزء منه.

ئەرشيفى ڕۆژنامەى وەقائعى كوردستان لە سايتى وەزارەتى داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

عاشراً: مستثمر المطار: الشخص الطبيعي أو المعنوي الذي يقوم باستثمار المطار وادارته سواء بنفسه أو بواسطة أشخاص أو جهات تابعين له.

حادي عشر: المشغل الجوي (المستثمر) : أي شخص طبيعي أو معنوي أو مؤسسة أو شركة يتولى/تتولى مهام تشغيل طائرة لاغراض النقل الجوي المحلي أو الدولي بشكل مباشر أو غير مباشر أو بصيغة تأجير أو يقدم/تقدم أو يشغل/تشغل خدمات جوية أو أية ترتيبات أخرى وسواءاً كان ذلك لحسابه/لحسابها أو نيابة عن شخص أو مؤسسة أو شركة أخرى وتخضع هيئة قيادة الطائرة لأوامره/لأوامرها.

ثاني عشر: الخدمات الأرضية : يقصد بالخدمات الأرضية جميع الخدمات التي تقدم في المطارات بواسطة شركات أو منشآت متخصصة ومعتمدة من سلطة الطيران المدني العراقي لاستقبال وترحيل الطائرات والركاب وما تنقله الطائرات من أمتعة وبضائع وبريد بما في ذلك تفريغها وتحميلها وكذلك تموين الطائرات بالمشروبات والمواد الغذائية وغيرها بدءاً من خارج أبنية المطار داخل منطقة تحرك الطائرات وحتى الصعود الى الطائرة قبل الاقلاع على ان تكون المعدات التي تقدم بها هذه الخدمات مطابقة للمواصفات القياسية المعتمدة من سلطة الطيران المدني العراقي لكل خدمة.

ثالث عشر: المعايير الدولية: كل ما هو وارد في ملاحق ومستندات منظمة الطيران المدني الدولي (ICAO) وتعديلاتها.

رابع عشر:المعايير المحلية : كل معيار ورد بقانون الطيران المدني العراقي وتعديلاته مع الأخذ بنظر الاعتبار صلاحيات الاقليم في هذا المجال وبما لا يتعارض مع نصوص الدستور العراقي.

خامس عشر: المطار: مساحة محددة على سطح الارض او الماء بما فيها من مبان ومنشآت ومعدات مخصصة كلياً أو جزئياً لوصول ومغادرة الطائرات او لحركتها على سطح الأرض.

سادس عشر: المطار الدولي: مطار تعينه حكومة الاقليم في اقليمها لدخول وخروج الحركة الجوية الدولية، وتتخذ فيه الاجراءات المتعلقة بالكمارك والهجرة والصحة والحجر الصحي بما فيه حجر الحيوانات والنباتات وغيرها من الاجراءات المشابهة.

سابع عشر: الترخيص: موافقة تصدرها سلطة الطيران المدني العراقي لشخص طبيعي أو معنوي لمزاولة نشاط معين يدخل في نطاق اختصاصاتها.

ثامن عشر: دليل المطار: الدليل الذي تصدره سلطة المطارات والذي يتضمن المبادئ الأساسية الواردة في الأنظمة واللوائح والتعليمات والقواعد اللازمة الواجب إتباعها لتأمين سلامة وأمن المطار والطائرات.

تاسع عشر: ترخيص المطار: موافقة محددة تصدرها سلطة الطيران المدني العراقي لشخص طبيعي أو معنوي للقيام بعملية تشغيل المطار.

عشرون: الاجازة: شهادة أو رخصة تمنحها أو تعتمدها سلطة الطيران المدني العراقي للعاملين في قطاع الطيران المدني ممن تتطلب طبيعة عملهم حيازة شهادات أو رخص وفقاً لمستويات مقررة دولياً.

حادي وعشرون: الحركة الجوية: جميع الطائرات المحلقة، أو العاملة في منطقة المناورات في المطار.

ثاني وعشرون: منطقة المناورات في المطار: ذلك الجزء من المطار المستخدم لإقلاع الطائرات وهبوطها وتحركاتها الأخرى المتعلقة بالإقلاع والهبوط وذلك باستثناء ساحة وقوف الطائرات.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

ثالث وعشرون: الطائرة: أي آلة في استطاعتها ان تستمد بقاءها في الجو من ردود فعل الهواء وليس بسبب ردود فعل الهواء المنعكسة من سطح الأرض، وتشمل كافة المركبات الهوائية مثل المناطيد والبالونات والطائرات الشراعية والطائرات ذات الأجنحة المتحركة وما الى ذلك.

رابع وعشرون: إتفاقية شيكاغو: إتفاقية الطيران المدني الدولي الموقعة في شيكاغو في ٧/كانون الأول/١٩٤٤ والمصادق عليها بالقانون رقم (٦) لسنة ١٩٤٧ والملاحق والمستندات والبروتوكولات الخاصة بها وتعديلاتها.

الفصل الثاني
نطاق سريان أحكام القانون

المادة الثانية:

تسري أحكام هذا القانون على كافة المطارات المدنية في اقليم كوردستان.

المادة الثالثة:

تلتزم المؤسسة بكافة القواعد والضوابط والتعليمات التي تصدرها سلطة الطيران المدني العراقي المتعلقة بسلامة وأمن الطيران المدني المستندة الى المعايير الدولية وبما لا يتعارض مع نصوص هذا القانون.

الباب الثاني
مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان

الفصل الأول
التأسيس

المادة الرابعة:

تؤسس بموجب هذا القانون مؤسسة باسم (مؤسسة المطارات المدنية لاقليم كوردستان – العراق) و ترتبط بالوزارة وتتمتع بالشخصية المعنوية و استقلال إداري و فني ولها ميزانية خاصة تورد ضمن ميزانية الوزارة و يرأسها موظف بدرجة خاصة حاصل على شهادة جامعية اولية و له خبرة في هذا المجال يتم تعيينه من قبل مجلس الوزراء كما تقوم بتعيين معاون رئيس المؤسسة و المدراء العامين بناءاً على توصية من الوزير.

المادة الخامسة:

أولاً: تتكون المؤسسة من التشكيلات الآتية :.

١– رئيس المؤسسة.

٢. معاون الرئيس و يعين بدرجة خاصة.

٣. المديرية العامة لمطار اربيل الدولي ويديرها موظف بدرجة مدير عام.

٤. المديرية العامة لمطار السليمانية الدولي و يديرها موظف بدرجة مدير عام.

٥. الخبراء و المستشارون.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

ثانياً: تحدد مهام و صلاحيات التشكيلات المذكورة في الفقرة (أولاً) أعلاه بنظام داخلي خاص يصدره مجلس ادارة المؤسسة ولمجلس ادارة المؤسسة استحداث مديريات و أقسام و شعب و وحدات جديدة و الغاءها و دمجها حسب متطلبات العمل و بموافقة الوزير مع مراعاة المصلحة العامة و مصلحة المؤسسة.

الفصل الثاني
أهداف ووظائف ومهام المؤسسة

المادة السادسة:

تهدف المؤسسة الى تولي مسؤولية جميع شؤون المطارات المدنية في الاقليم وادارتها و تشغيلها و تنميتها و رفع مستوى النقل الجوي من النواحي الفنية والتشغيلية والاقتصادية وتنظيم و ادارة الحركة الجوية العاملة على أرض و في أجواء مطارات الاقليم بما يؤمن تحقيق مستويات الأمن و السلامة وفقاً للمعايير الدولية والمحلية.

المادة السابعة:

تتولي المؤسسة الوظائف والمهام الآتية:

أولاً: تطوير مرافق المطارات المدنية في الاقليم بصورة فاعلة تضمن سلامة وأمن الطائرات فيها.

ثانياً: تقديم خدمات الحركة الجوية المبينة أدناه للطائرات العاملة في منطقة المناورات وأجواء مطارات الاقليم:

١- خدمة مراقبة المطار (Aerodrome Control Service) باعتبارها جزءاً من خدمات مراقبة الحركة الجوية (Air Traffic Control Service).

٢- خدمات معلومات الرحلة (Flight Information Service).

٣- خدمات التنبيه (Alerting Service).

ثالثاً: تقديم خدمات المراقبة الأرضية (Ground Control) للطائرات و المركبات و الأشخاص العاملين في ساحة وقوف الطائرات.

رابعاً: تشجيع الاستثمار في خدمات النقل الجوي في الاقليم.

خامساً: إجراء البحوث و الدراسات وتوثيقها و وضع الخطط لتنمية و تطوير المطارات المدنية في الاقليم.

سادساً: تأمين سلامة الطيران المدني في الاقليم بموجب القوانين والأنظمة والتعليمات المحلية والدولية الخاصة بشؤون الطيران المدني.

سابعاً: الاستغلال الكفوء للمطارات المدنية في الاقليم وتحقيق مستوى من الخدمات ينسجم مع المتطلبات المحلية و الدولية.

ثامناً: اقتراح الخطط والسياسات الخاصة بالنقل الجوي في الاقليم.

تاسعاً: تهيئة وتدريب و تطوير القوى العاملة في مجال مطارات الاقليم.

عاشراً: تنظيم و ادارة الاجواء و الاشراف على الخدمات و التسهيلات الضرورية لحركة الملاحة الجوية كالاتصالات و الارصاد الجوية في اجواء و مطارات الاقليم و وفقاً للصلاحيات المخولة لها من سلطة الطيران المدني العراقي.

حادي عشر: تنظيم عمليات ادارة الحركة الجوية في أجواء ومطارات الاقليم بما يؤمن سلامتها وانسيابها بشكل سريع و منظم وفقاً للمعايير الدولية و المحلية والصلاحيات المخولة لها من سلطة الطيران المدني العراقي.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

ثاني عشر: اقتراح انشاء وتهيئة واعداد المطارات المدنية في الاقليم و الاشراف على عمليات ادارتها وتشغيلها و استثمارها.

ثالث عشر: ضمان حقوق الارتفاق الجوي في اجواء و مطارات الاقليم.

رابع عشر: تأمين المباني و الأملاك و الأجهزة و المعدات والمحطات و المنارات السلكية و اللاسلكية لمطارات الاقليم.

خامس عشر: تفتيش الطائرات و منعها من الطيران أو حجز أية وثائق تتعلق بها وفقاً لما تتطلبه الضرورات الأمنية و سلامة الطائرة ووفقاً للصلاحيات المخولة لها من سلطة الطيران المدني العراقي و سلطات الاقليم.

سادس عشر: التنسيق مع الجهات المحلية المختصة لوضع الضوابط و السياقات و التعليمات التي تراها ضرورية لحفظ الأمن بأجواء ومطارات الاقليم و ضمان سلامة الطائرات والمساعدات الملاحية و نظم الاتصالات و الاستطلاع الجوي (الرادار) ووفقاً للصلاحيات المخولة لها من سلطة الطيران المدني العراقي و سلطات الاقليم.

سابع عشر: الاشراف على الشؤون المتعلقة بسلامة الطيران المدني في أجواء ومطارات الاقليم و مراقبة إلتزام الجهات المختصة بالضوابط و السياقات و التعليمات النافذة و وفقاً للصلاحيات المخولة لها من سلطة الطيران المدني العراقي.

ثامن عشر: التفاوض مع الشركات لتشغيل وادارة المطارات أو انشاء وتأجير الأبنية والمخازن والمناطق الحرة و الساحات.

تاسع عشر: منح الاجازات و التصاريح الخاصة بفتح مكاتب شركات الطيران و وكلاء شركات الطيران العاملة في الاقليم و مراقبة أعمالها لضمان التزامها بشروط الترخيص ووفقاً للسياقات المعتمدة.

عشرون: التنسيق مع سلطة الطيران المدني العراقي لانجاز الأعمال التالية ووفقاً للضوابط و التعليمات الدولية والمحلية:.

١- القيام بأعمال البحث والانقاذ للطائرات التي بحاجة لها ضمن حدود الاقليم.

٢- منح تراخيص مزاولة التعليم و التدريب على الطيران و الأعمال الجوية ضمن حدود الاقليم.

٣- القيام بعمليات التعليم و التدريب ضمن حدود الاقليم في مختلف مجالات الطيران المدني من خلال اقامة دورات او حلقات دراسية او مؤتمرات.

٤- وضع قواعد الجو والأنظمة المتعلقة بتحليق الطائرات والملاحة الجوية و حماية الاشخاص والممتلكات العامة و الخاصة على السطح و طريقة استخدام الفضاء الجوي ضمن حدود الاقليم.

٥- الاتصال بالمنظمات والهيئات الدولية والاقليمية المختصة في مجالات الطيران المدني.

٦- اصدار التصاريح الخاصة بالرحلات المنتظمة و العارضة لشركات الطيران المدني المحلية والاجنبية المستخدمة لأجواء ومطارات الاقليم وتوثيق تلك التصاريح.

٧- اصدار و تجديد اجازات ممارسة المهنة للعاملين في بعض مهن الطيران المدني في الاقليم وتوثيق تلك الاجازات و مراقبة عمليات تجديدها وفقاً للضوابط و التعليمات الدولية والمحلية.

٨- تسجيل الطائرات المدنية العائدة للشركات الوطنية التابعة للاقليم و التراخيص المتعلقة بسلامة تشغيلها و صيانتها و توثيق النتائج المترتبة على ذلك.

ئەرشيفی رۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سايتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

حادى وعشرون: المشاركة في الاجتماعات المتعلقة بعقد الاتفاقيات الثنائية و الجماعية لخدمات النقل الجوي مع سلطات الطيران المدني في الدول الاخرى و توثيق النتائج المترتبة على ذلك و بما يخدم مصلحة الطيران المدني و مطارات الاقليم.

ثانى وعشرون: ضمان حقوق المسافرين و نقل البضائع وفقاً للقوانين و التعليمات المحلية و الدولية.

ثالث وعشرون: الاشراف على انشاء و صيانة كافة المرافق التي تخدم الحركة الجوية في مطارات الاقليم.

رابع وعشرون: تنظيم سوق النقل الجوي في الاقليم.

خامس وعشرون: تبادل الخبرات و المعلومات مع سلطات الطيران المدني و سلطات المطارات في الدول الاخرى.

سادس وعشرون: إعداد الكشوفات والتصاميم الخاصة بانشاء مرافق جديدة تخدم الحركة الجوية في مطارات الاقليم.

سابع وعشرون: تأمين كافة الاحتياجات والمستلزمات الفنية والتشغيلية و الادارية و البشرية لمطارات الاقليم.

الفصل الثالث
مجلس إدارة المؤسسة

المادة الثامنة:

يشكل مجلس ادارة المؤسسة من :.

أولاً: رئيس المؤسسة رئيساً.

ثانياً: معاون رئيس المؤسسة نائباً للرئيس.

ثالثاً: مدير عام مطار اربيل الدولي عضواً.

رابعاً: مدير عام مطار السليمانية الدولي عضواً.

خامساً: الخبراء والمستشارين في مجال الطيران المدني الذين يتم تعيينهم رسمياً بشكل دائمي أو عن طريق التعاقد بناءاً على اقتراح من رئيس المؤسسة دون أن يكون لهم حق التصويت. أعضاء

سادساً: مدير الشؤون القانونية عضواً.

سابعاً: عضو أو أكثر من داخل أو خارج المؤسسة يراه رئيس المؤسسة ضرورياً لحضور جلسات مجلس ادارة المؤسسة دون ان يكون لهم حق التصويت.

الفصل الرابع
صلاحيات مجلس إدارة المؤسسة و رئيس المؤسسة

المادة التاسعة:

تقوم المؤسسة بتنظيم مطارات الاقليم وتطويرها ومراقبة انشطتها وتطبيق السياسات العامة للنقل الجوي فيها، ولتحقيق ذلك لمجلس المؤسسة ممارسة الصلاحيات الآتية:.

اولاً: رسم و اقرار السياسة العامة للمؤسسة ورفعها للوزارة للموافقة عليها.

ثانياً: تفتيش و مراقبة مطارات الاقليم للتأكد من التزامها بالضوابط والتعليمات.

ثالثاً: وقف أو تقييد نشاط أياً من مطارات الاقليم في حالة مخالفته لشروط التشغيل.

رابعاً: المصادقة على العقود المتعلقة باقامة وتطوير المنشآت ومشاريع الطيران المدني واستثمارها بعد استحصال موافقة الجهات المختصة.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

خامساً: المصادقة على اتفاقيات التعاون ضمن مجال الطيران المدني مع الجهات الخارجية بعد موافقة الجهات المعنية.

سادساً: اعداد مشروع الميزانية السنوية والملاكات والحسابات الختامية للمؤسسة و رفعها للوزارة.

سابعاً: الموافقة على شراء الاجهزة و المعدات و الآليات و العدد الضرورية للمؤسسة و مطارات الاقليم من خارج العراق وفقاً للإجراءات و السياقات المتبعة.

ثامناً: تقويم النتائج المتحققة للتأكد من ان السياقات المطبقة و الخدمات المقدمة للطائرات و المسافرين و الأجهزة و المعدات المستخدمة والملاكات الفنية والتشغيلية والادارية التي تتولى عمليات ادارة وتشغيل مطارات الاقليم تنسجم مع الضوابط و المعايير الدولية و المحلية و إتخاذ ما يراه ضرورياً بهذا الصدد.

تاسعاً: وضع الضوابط الخاصة بتهيئة وإعداد الملاكات الفنية و التشغيلية والادارية للمؤسسة ومطارات الاقليم.

عاشراً: تحديد الملاكات الفنية والتشغيلية والادارية التي تتطلبها عمليات تطوير كفاءة أداء المؤسسة ومطارات الاقليم على أن يتم اختيارهم وفقاً للمعايير الدولية و المحلية التي تتطلبها طبيعة عمل كل منهم.

حادي عشر: وضع الخطط اللازمة لتأهيل وتطوير الملاكات الفنية والتشغيلية والادارية العاملة في المؤسسة و مطارات الاقليم من خلال اشراكهم بدورات تخصصية داخل أو خارج العراق و حسب متطلبات عمل كل منهم.

ثاني عشر: ايفاد الملاكات الفنية والتشغيلية والادارية العاملة في المؤسسة ومطارات الاقليم خارج او داخل العراق للمشاركة بالدورات التخصصية او للمشاهدة و الاطلاع أو حضور الندوات او الاجتماعات او المؤتمرات أو الحلقات الدراسية التي تتعلق بطبيعة عملهم ووفقاً للتعليمات النافذة.

ثالث عشر: التعاقد مع الافراد والجهات المحلية لأدارة و تشغيل واستثمار بعض المرافق الفنية أو التشغيلية و اشغال الوظائف الفنية أو التشغيلية أو الادارية التي تتطلبها عملية تطوير كفاءة اداء المؤسسة و مطارات الاقليم بعد استحصال موافقة الوزير والتعاقد مع الافراد و الجهات الاجنبية للغرض نفسه بعد استحصال موافقة مجلس الوزراء.

رابع عشر: التعاقد بشكل دائم أو مؤقت مع خبراء و مستشارين بعد استحصال موافقة الوزير.

خامس عشر:الموافقة على شراء الأدوات الإحتياطية من داخل او خارج العراق اللازمة لإستمرارية عمل المؤسسة و تشغيل مطارات الأقليم وفقا للمعايير الدولية و المحلية.

سادس عشر: التعاقد مع الجهات المختصة لفحص و صيانة المنظومات المستخدمة في عمليات الأتصالات و الإستطلاع الجوي (الرادار) و الملاحة الجوية و عمليات إدارة الحركة الجوية وفقا للمعايير الدولية و المحلية.

سابع عشر: تحديد و إستيفاء الرسوم و الأجور لقاء الخدمات المقدمة للطائرات و المسافرين وشركات الطيران و الجهات الأخرى وفقاً للضوابط و المعايير الدولية و المحلية و بالشكل الذي يراه مناسبا لتشجيع نمو النقل الجوي في الإقليم.

ثامن عشر: إتخاذ الإجراءات اللازمة لتأمين سلامة الملاحة الجوية فيما يخص العوائق المنشاة او المراد إنشاؤها في المناطق المجاورة لمطارات الإقليم و منشآت الأجهزة الملاحية، و إزالة و منع إقامة أو إنشاء أي عائق يشكل خطرا على سلامة الملاحة الجوية. وحسب حقوق الإرتفاق الجوية و التعليمات الخاصة بالعوائق بما يتماشى مع قوانين و تعليمات سلطة الطيران المدني العراقي.

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

تاسع عشر: تأمين المستلزمات الضرورية من الأجهزة و المعدات و المنظومات المتعلقة بأمن المطارات و الطائرات بما يتلائم مع القوانين و التعليمات الدولية و المحلية في تنفيذ النظم الخاصة بامن المطارات و الطائرات.

عشرون: إتخاذ الإجراءات الأولية فيما يتعلق بالتعامل مع حوادث الطائرات التي تحدث في المطارات أو خارجها و لحين وصول لجان التحقيق المختصة و التعاون و الإستمرار معها في إنجاز عمليات التحقيق.

حادى وعشرون: أنشاء دوائر الحجر الصحي و الزراعي في المطارات و مراقبة تطبيقها للسياقات و التعليمات الدولية و المحلية.

ثاني و عشرون: للمجلس تخويل جزءا من صلاحياته لرئيس المجلس.

المادة العاشرة:

يمارس رئيس المؤسسة الصلاحيات التالية:

اولاً: ادارة شؤون المؤسسة و ترأس جلسات المجلس و الاشراف على الدوائر التابعة لها.

ثانياً: تمثيل المؤسسة في الاجتماعات و المؤتمرات و الندوات و الحلقات الدراسية التخصصية داخل وخارج العراق بعد استحصال موافقة الوزير.

ثالثاً: تمثيل المؤسسة أمام المحاكم و الدوائر ذات العلاقة.

رابعاً: التوقيع على الكتب و المراسلات التي تصدر عن المؤسسة.

خامساً: الموافقة على صرف المبالغ وفق التعليمات و القوانين النافذة.

سادساً: توقيع كافة العقود المتعلقة بالمؤسسة بعد استحصال الموافقات الاصولية.

سابعاً: تشكيل اللجان الفنية و التشغيلية و الادارية و المالية و القانونية و الامنية و أية لجان أخرى يراها ضرورية وفقا لمتطلبات العمل.

ثامناً: ايفاد الموظفين بعد استحصال موافقة الجهات المختصة.

تاسعاً: لرئيس المؤسسة تخويل جزءا من صلاحياته لمعاون رئيس المؤسسة و المدراء العامين بما يمكنهم من اداء واجباتهم بالشكل المطلوب.

الفصل الخامس
المالية

المادة الحادية عشرة:

تتكون مالية المؤسسة من:

اولاً: ما يخصص لها من الميزانية السنوية.

ثانياً: المنح المالية والعينية والهبات المقدمة لها.

ثالثاً: اية تخصيصات مالية تقدمها حكومة الاقليم.

الباب الثالث
المطارات و منشآت الخدمات الملاحية

ئەرشیفی رۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

الفصل الاول
إنشاء المطارات و إدارتها و إستعمالها

المادة الثانية عشرة:

تعتبر جميع المطارات المدنية و المنشآت و المباني و الأملاك و الأجهزة و المعدات و المحطات السلكية و اللاسلكية و المنارات و المساعدات الملاحية، من المرافق العامة و تعود ملكيتها للمؤسسة.

المادة الثالثة عشرة:

تراقب المؤسسة مستوى الضوضاء المسموح به للطائرات التي تستخدم مطارات الإقليم للتأكد من أنها تتماشى مع الضوابط والتعليمات الصادرة عن سلطة الطيران المدني العراقي.

المادة الرابعة عشرة:

اولاً: تحدد المؤسسة الأجور و الرسوم مقابل إستعمال مطارات الإقليم أو إشغال جزءا منها و كذلك مقابل تسهيلات الملاحة الجوية و خدمات الحركة الجوية التي تقدمها ضمن اجواء وعلى أرض تلك المطارات وأية خدمات أخرى تقدمها بموجب نظام يصدر بمقتضى هذا القانون.

ثانياً: يحدد النظام الذي يصدر بموجب الفقرة (أولاً) من هذه المادة حالات الإعفاء و التخفيض من الإجور و الرسوم المقررة.

الفصل الثاني
حقوق الارتفاق الجوية

المادة الخامسة عشرة:

تنشأ حقوق ارتفاق خاصة تسمى (حقوق ارتفاق جوية) لتأمين سلامة الملاحة الجوية وحسن عمل الاجهزة المتعلقة بها وتقضي بالاتي:

اولاً: ازالة او منع اقامة اية مبان او انشاءات او اغراس او اية عقبة مهما كان نوعها او تحديد ارتفاعها، وذلك في المناطق المجاورة لمطارات الاقليم ومنشآت الاجهزة الملاحية.

ثانياً: ازالة او منع مد او تثبيت الاسلاك ايا كان نوعها.

ثالثاً: وضع علامات الارشاد عن العوائق التي تشكل خطراً على سلامة الملاحة الجوية العاملة في اجواء وعلى ارض مطارات الاقليم.

المادة السادسة عشرة:

تلتزم المؤسسة بالضوابط والتعليمات التي تضعها سلطة الطيران المدني العراقي بخصوص نطاق ومدى حقوق الارتفاق الجوية والمناطق التي تفرض فيها في ضوء احكام الملحق الرابع عشر لاتفاقية شيكاغو، وما تقرره سلطة الطيران المدني العراقي لتأمين سلامة الملاحة الجوية.

المادة السابعة عشرة:

لايجوز تشييد اي بناء او اقامة اية عوائق في المناطق المشمولة بحقوق الارتفاق الجوية، او اجراء اي تحوير في طبيعة او جهة استعمال الاراضي الخاضعة للارتفاق، الا بموجب ترخيص مسبق من المؤسسة وحسب الشروط التي تقررها.

المادة الثامنة عشرة:

اولاً: لايجوز انشاء اية منارة ضوئية او لاسلكية في المناطق المجاورة لمطارات الاقليم الا بعد موافقة المؤسسة.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

ثانياً: للمؤسسة ازالة او تعديل اي جهاز ضوئي قد يحدث التباساً مع الاجهزة الضوئية المساعدة للملاحة الجوية المستخدمة في مطارات الاقليم، كما لها فرض مايلزم من القيود على المنشآت التي يتصاعد منها دخان او اية مادة من شانها ان تؤثر على الرؤية في جوار مطارات الاقليم او على تأمين سلامة الملاحة الجوية في تلك المطارات.

ثالثاً: على كل من يملك او يستعمل تجهيزات كهربائية، او الكترونية او تجهيزات اتصالات او منشات معدنية ثابتة او متحركة من شانها ان تحدث تداخلاً يعرقل عمل الاجهزة اللاسلكية او الاجهزة المساعدة للملاحة الجوية المستخدمة في مطارات الاقليم، ان يتقيد بالتدابير التي تحددها المؤسسة لازالة هذا التداخل.

رابعاً: يحق للمؤسسة ان تطلب الامتناع عن استعمال التجهيزات الكهربائية او الالكترونية او تجهيزات الاتصالات او ازالة المنشآت المعدنية المشار اليها في الفقرة (ثالثاً) من هذه المادة، اذا ما دعت الحاجة الى ذلك.

المادة التاسعة عشرة:

يحق للمؤسسة طلب تخصيص الاراضي والعقارات اللازمة لمحطات الاجهزة اللاسلكية والاجهزة الخاصة بالملاحة الجوية واية اجهزة او منظومات اخرى تراها ضرورية لعمل مطارات الاقليم، طبقاً للقوانين النافذة بهذا الشأن.

المادة العشرون:

يدفع تعويض مناسب طبقاً للقواعد والقوانين العامة مقابل فرض حقوق الارتفاق الجوية.

الفصل الثالث
حماية المطارات والطائرات والمساعدات الملاحية

المادة الحادية والعشرون:

تقوم المؤسسة بالاشتراك مع السلطات المختصة الاخرى بمراقبة مدى الالتزام بالضوابط والتعليمات التي تضعها سلطة الطيران المدني العراقي واتخاذ ما تراه ضرورياً لحفظ الامن بالمطارات التابعة لها وضمان سلامة الطائرات والمساعدات الملاحية ولها في سبيل ذلك ان تقوم بالاتي:

اولاً: تقيد او منع دخول الافراد الى بعض المناطق في المطار.

ثانياً: التحقق من شخصية الافراد والمركبات التي تدخل المطار ومراقبتهم واستجواب اي شخص تشك في امره وتفتيشه اذا ماتطلب الامر ذلك.

ثالثاً: تفتيش اي راكب يشتبه في حمله اسلحة او مواد قابلة للاشتعال او اية مواد اخرى يمكن استعمالها في اي عمل من اعمال التخريب او العنف او التهديد اثناء الرحلة.

المادة الثانية والعشرون:

اولاً: لايجوز لأي شخص على متن الطائرة ان يحمل بدون ترخيص سلاحاً او مواد قابلة للإشتعال او اية مواد اخرى يمكن استعمالها في اي عمل من اعمال التخريب او العنف او التهديد اثناء الرحلة.

ثانياً: اذا ماتطلب الامر نقل اسلحة او اية مواد يمكن استعمالها في اي عمل من اعمال التخريب او العنف او التهديد، يجب على حائزها تسليمها الى ممثل المشغل الجوي (المستثمر) قبل دخوله الطائرة والذي عليه وضعها في مكان بالطائرة لايمكن وصول الركاب اليه كما عليه اعادتها الى من سلمها بعد انتهاء الرحلة.

المادة الثالثة والعشرون:

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

تشكل المؤسسة لجنة امنية في كل مطار من مطارات الاقليم، وفقاً لما تحدده التعليمات الصادرة من سلطة الطيران المدني العراقي بهذا الخصوص.

الباب الرابع

احكام ختامية

المادة الرابعة والعشرون:

يتم التنسيق بين المؤسسة وسلطة المطارات المدنية العراقية فيما يتعلق بتنظيم الجوانب الاقتصادية والتطويرية وكل ماهو ضروري لتحسين مستوى اداء الخدمات في المطارات العراقية.

المادة الخامسة والعشرون:

لايجوز لاي شخص طبيعي او معنوي ممارسة اي نشاط من انشطة الخدمات الارضية قبل الحصول على الترخيص المطلوب وشهادة المزاولة المناسبين لممارسة تلك الانشطة.

المادة السادسة والعشرون:

يلغى قانون مطار اربيل المدني المرقم (٢٠) لسنة ٢٠٠٣ الصادر عن المجلس الوطني لكوردستان ـ العراق.

المادة السابعة والعشرون:

للوزير اصدار التعليمات اللازمة لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة الثامنة والعشرون:

على مجلس الوزراء والجهات ذات العلاقة تنفيذ احكام هذا القانون.

المادة التاسعة والعشرون:

لايعمل بأى نص قانوني أو قرار يتعارض واحكام هذا القانون.

المادة الثلاثون:

ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية (وقائع كوردستان).

مسعود البارزاني
رئيس اقليم كوردستان ـ العراق

صدر هذا القانون في هەولێر في ١ بەفرانبار لسنة٢٧٠٨ كوردية الموافق ٢٤ذي الحجة سنة ١٤٢٩ هجرية الموافق ٢٢ من كانون الاول ٢٠٠٨

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی کوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

الاسباب الموجبة

في اطار التوجهات السياسية و الاقتصادية و الاجتماعية للاقليم التي تركز على تشغيل النشاطات الاقتصادية و الخدمية على أسس التنمية التجارية و المدنية ولتسهيل الاتصالات بين الاقليم و العالم الخارجيى ولتوفير الخدمات والسلامة للمسافرين في مطارات الاقليم واتاحة المجال في مرحلة لاحقة للقطاع الخاص للاستثمار في خدمات المطارات بعد ان يتم وضع التشريعات والآليات المتعلقة بضمان توفير الخبرة الفنية والمقدرة المالية اللازمة لذلك.وبغية توفير الفرص المناسبة لنمو وتطور مطارات إقليم كوردستان بما ينسجم مع التطور الحاصل في مجالات النقل الجوي على المستوى العالمي، شرع هذا القانون.

ئەرشیفی ڕۆژنامەی وەقائعی كوردستان لە سایتی وەزارەتی داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM

وقائع كوردستان

الجـريدة الـرسمية لحكومة إقلـيم كــوردســتان - العـــراق
تصـدر اسـبوعـــياً من قــبل وزارة العــدل

الهيئة التحــريرية فــي جــريدة ﴿ وقائع كوردستان ﴾

١. علي عبدالرحمن محمد مديــــــر .
٢. شــوان صــابر مصطفى م – مديــر .

ئەرشيفى رۆژنامەى وەقائعى كوردستان لە سايتى وەزارەتى داد

WWW.MOJKURDISTAN.COM